

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Філософський факультет

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дитяча та сімейна арт-терапія в реабілітаційному процесі

Освітня програма “Клінічна та реабілітаційна психологія”

Спеціальність 053 “Психологія”

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від « 28 » серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Дитяча та сімейна арт-терапія в реабілітаційному процесі
Викладач (-і)	Канд. психолог.н. Шкраб'юк Вероніка Степанівна
Контактний телефон викладача	0976128216
E-mail викладача	veronika.shkrabiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=118&id_cou=6814
Консультації	кожний 3-й четвер місяця
2. Анотація до курсу	
Місце навчальної дисципліни визначається фундаментальною роллю для майбутніх психологів знань, вмінь та навичок з організації психологічної діагностики, психотерапії, психокорекції та реабілітації засобами арт-терапії. Дисципліна поєднує теоретичні та прикладні аспекти таких галузей знань як «Реабілітаційна психологія», «Сучасна клінічна психологія», «Психодіагностика та психокорекція», «Психологічне консультування в реабілітаційному процесі».	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни є теоретико-практичне ознайомлення студентів з арт-терапевтичним підходом у роботі реабілітаційного психолога, засвоєння знань про загальні основи арт-терапії та використання арт-терапевтичних психотехнологій в реабілітаційній роботі з дітьми та сім'ями.</p> <p>Завдання: Ознайомлення студентів із теоретико-методологічними поняттями арт-терапії; розглянути особливості створення арт-терапевтичного простору в реабілітаційному процесі, логіки структури арт-терапевтичного кабінету, необхідних засобів для проведення арт-терапії; розкриття чинників арт-терапевтичного впливу в реабілітаційному процесі; вивчення алгоритму психологічного супроводу та реабілітації сім'ї в арт-терапії; аналіз основних аспектів арт-терапії в реабілітаційній роботі з дітьми.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети</p> <p>Фахові компетентності: СК 4. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну, профілактично-просвітницьку)</p>	

з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК 7. Приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК 9. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК 11. Здатність створювати, організовувати та реалізовувати психологічний супровід та реабілітацію людині у ситуації хвороби.

Програмні результати навчання:

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Застосовувати відповідну наукову інформацію щодо вирішення проблем профілактики, збереження, відновлення здоров'я та реабілітації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР13. Використовувати модифікації існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності психолога у медичних, санітарно-курортних та реабілітаційних закладах.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/2
самостійна робота	60/82

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2- й семестр	053 Психологія	1 курс	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
ТЕМА 1. Поняття арт-терапії в	Лекція (2 год.),	1. Копытин А.И., Свистовская Е.Е. Руководство по детско-	Обговорити основні види арт-терапії, визначити	Усне і письмове опитування на	2 тиждень

<p>реабілітаційному процесі</p> <p>ПЛАН</p> <p>1.Поняття арт-терапії в психологічній науці. Історія розвитку арт-терапії.</p> <p>2.Базові основи арт-терапії. Функції арт-терапії в реабілітації.</p> <p>3. Основні принципи у використанні арт-технік в реабілітаційному процесі.</p>	<p>семінарське заняття (4 год.)</p>	<p>подростковой и семейной арттерапии. СПб.: Речь, 2010. 256 с.</p> <p>2.Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки ПРОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015.</p> <p>3.Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014.</p> <p>4.Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017.</p> <p>5.Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017.</p> <p>6.Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>7.Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>8. Копытин А.И. "Системная арт-терапия". СПб.: Питер, 2001.</p> <p>9. Киселева М.В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми. – СПб.: Речь, 2006. – 160 с.</p>	<p>їхню актуальність.</p> <p>письмове повідомлення/реферат</p> <p>10/14</p>	<p>семінарських заняттях - 5 б</p> <p>Контроль самостійної роботи – 5б</p> <p>Тестування 10 б</p>	
--	-------------------------------------	--	---	---	--

<p>ТЕМА 2. Основні аспекти арт-терапії в роботі з дітьми</p> <p>ПЛАН</p> <p>1.Поняття дитячої арт-терапії. Завдання та принципи дитячої арт-терапії.</p> <p>2.Форми арт-терапевтичної роботи з дітьми.</p> <p>3. Структура складання корекційних програм для дітей в реабілітаційному процесі.</p> <p>4.Особливості роботи з підлітками.</p>	<p>Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)</p>	<p>1. Копытин А.И., Свистовская Е.Е. Руководство по детско-подростковой и семейной арттерапии. СПб.: Речь, 2010. 256 с.</p> <p>2.Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки прОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015.</p> <p>3.Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014.</p> <p>4.Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017.</p> <p>5.Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017.</p> <p>6.Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>7.Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>8. Копытин А.И. "Системная арт-терапия". СПб.: Питер, 2001.</p> <p>9. Киселева М.В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с</p>	<p>письмове повідомлення/реферат аналіз технік арт-терапії</p> <p>10/10</p>	<p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б</p> <p>Контроль самостійної роботи – 5б</p> <p>Тестування 10 б</p>	<p>4 тиждень</p>
--	--	---	---	---	------------------

		детьми. – СПб.: Речь, 2006. – 160 с.			
<p>ТЕМА 3. Методи арт-терапії в роботі з особливими дітьми</p> <p>ПЛАН</p> <p>1.Арт-терапевтичні методи діагностики та корекції емоційних розладів у дітей та підлітків.</p> <p>2. Методи арт-терапії в корекції депресивних станів та агресивності.</p> <p>3. Використання арт-терапевтичних технік в роботі з дітьми з ЗПР.</p> <p>4.Арт-терапевтичні техніки для корекції імпульсивності.</p>	Лекція (2 год.), семінарське заняття (4 год.)	<p>1. Копытин А.И., Свистовская Е.Е. Руководство по детско-подростковой и семейной арттерапии. СПб.: Речь, 2010. 256 с.</p> <p>2.Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки прОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015.</p> <p>3.Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014.</p> <p>4.Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017.</p> <p>5.Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017.</p> <p>6.Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>7.Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>8. Копытин А.И. "Системная арт-терапия". СПб.: Питер, 2001.</p> <p>9. Киселева М.В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство</p>	письмове повідомлення/реферат аналіз технік арт-терапії	Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б Контроль самостійної роботи – 5б Тестування 10 б	6 тиждень

		для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми. – СПб.: Речь, 2006. – 160 с.			
<p>ТЕМА 4. Арт-терапія в роботі з дітьми, які перебувають в складних життєвих ситуаціях</p> <p>ПЛАН</p> <p>1.Основні поняття та категорії дітей, які знаходяться в складній життєвій ситуації.</p> <p>2.Ефективність арт-терапії в роботі з дітьми, які пережили насильство.</p> <p>3.Використання арт-терапевтичних технік в роботі з девіантними підлітками.</p> <p>4. Робота реабілітаційного психолога з дітьми, які позбавлені батьківської опіки.</p>	Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)	<p>1. Копытин А.И., Свистовская Е.Е. Руководство по детско-подростковой и семейной арттерапии. СПб.: Речь, 2010. 256 с.</p> <p>2.Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки прОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015.</p> <p>3.Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014.</p> <p>4.Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017.</p> <p>5.Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017.</p> <p>6.Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>7.Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>8. Копытин А.И. "Системная арт-терапия". СПб.: Питер,</p>	письмове повідомлення/реферат аналіз технік арт-терапії	Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б Контроль самостійної роботи – 5б Тестування 10 б	8 тиждень

		2001. 9. Киселева М.В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми. – СПб.: Речь, 2006. – 160 с.			
ТЕМА 5. Сімейна арт-терапія ПЛАН 1.Основні положення сімейної арт-терапії. 2.Процес й особливості арт-терапії сім'ї в реабілітаційному процесі. Завдання арт-терапії сім'ї. 3.Дослідження дитячо-батьківських стосунків в сім'ї та сімейній системі.	Лекція (2 год.), семінарське заняття (4 год.)	1. Копытин А.И., Свистовская Е.Е. Руководство по детско-подростковой и семейной арттерапии. СПб.: Речь, 2010. 256 с. 2.Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки прОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015. 3.Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014. 4.Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017. 5.Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017. 6.Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018. 7.Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В,	повідомлення/реферат аналіз технік арт-терапії 10/14	Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б Контроль самостійної роботи – 5б Тестування 10 б Контрольна робота 5 б.	10 тиждень

		<p>2018.</p> <p>8. Копытин А.И. "Системная арт-терапия". СПб.: Питер, 2001.</p> <p>9. Киселева М.В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми. – СПб.: Речь, 2006. – 160 с.</p>			
<p>ТЕМА 6. Використання методів арт-терапії в роботі з сім'єю</p> <p>ПЛАН</p> <p>1. Особливості роботи з темою роду в арт-терапії.</p> <p>2. Сімейні кризи: допомога та супровід методом арт-терапії.</p> <p>3. Особливості психокорекційної роботи з сім'єю в реабілітаційному процесі.</p>	<p>Лекція (2 год.),</p> <p>семінарське заняття (2 год.)</p>	<p>1. Копытин А.И., Свистовская Е.Е. Руководство по детско-подростковой и семейной арттерапии. СПб.: Речь, 2010. 256 с.</p> <p>2. Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки ПРОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015.</p> <p>3. Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014.</p> <p>4. Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017.</p> <p>5. Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017.</p> <p>6. Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>7. Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та</p>	<p>письмове повідомлення/реферат аналіз технік арт-терапії</p> <p>10/14</p>	<p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б</p> <p>Контроль самостійної роботи – 5б</p> <p>Тестування 10 б</p> <p>.</p>	<p>12 тиждень</p>

		<p>делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В, 2018.</p> <p>8. Копьтин А.И. "Системная арт-терапия". СПб.: Питер, 2001.</p> <p>9. Киселева М.В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми. – СПб.: Речь, 2006. – 160 с.</p>			
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б.</p> <p>Контроль самостійної роботи (презентація, реферат, письмове повідомлення, аналіз технік тощо) – 5 б.</p> <p>Тестування (Т1,Т2,Т3,Т4 по 10 б.) – 40 б.</p> <p>Усне і письмове опитування на семінарських заняттях - 5 б.</p> <p>Контроль самостійної роботи (презентація, реферат, письмове повідомлення, аналіз технік тощо) – 5б</p> <p>Тестування (Т5,Т6 по 10 б) -20 б.</p> <p>Контрольна робота–5б</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p>				
Вимоги до письмової роботи	<p>Критерії усного і письмового опитування на семінарських заняттях здійснюються за 5-бальною шкалою.</p> <p>5 балів «відмінно» - ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем, які розглядаються на семінарі. Знання мають бути осмисленими, що виявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до виконання завдань не</p>				

лише у форматі репродукції, а й з елементами креативності.

4 бали - «добре» - ставиться за наявність у студента знань щодо більшості питань, які розглядаються на семінарському занятті. Притім, знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).

3 бали «задовільно» - ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з теми семінару, які при цьому не завжди точно ним розуміються і недостатньо повно вербалізуються.

2 бали «незадовільно» - ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем з теми семінарського заняття, або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.

Критерії оцінки тестового контролю:

9-10 балів «відмінно» - студент дав не менше 90% правильних відповідей;

7-8 балів «добре» - студент дав не менше 70% правильних відповідей;

5-6 балів «задовільно» - студент дав не менше 50% правильних відповідей;

1-4 бали «незадовільно» - студент дав менше 50% правильних відповідей;

0 балів - завдання відсутнє.

Критерії оцінки реферату/письмового повідомлення:

5 балів (відмінно): тема реферату/письмового повідомлення актуальна та відзначається практичною значущістю; у роботі здійснено критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; матеріал роботи добре структурований, логічно викладений; роботу оформлено з дотриманням встановлених правил; студент демонструє здатність робити у рефераті/письмовому повідомленні логічні висновки та узагальнення; проявляє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання.

4 бали (добре): тема реферату/письмового повідомлення актуальна; у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми; використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; матеріал реферату/письмового повідомлення загалом структурований, логічно викладений; оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам; студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викладає матеріал; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані.

3 бали (задовільно): тема реферату/письмового повідомлення не є актуальною; у роботі здійснено

поверхневий аналіз основних аспектів проблеми; використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему; реферат/письмове повідомлення містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність студента зрозуміти її зміст; робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є суттєві недоліки.

2 бали (незадовільно): завдання виконане частково; студент не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно; текст реферату/письмового повідомлення є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним реферату/письмового повідомленню іншого студента на таку ж тему.

1 бал (незадовільно): завдання практично не виконано, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті теми реферату/наукового повідомлення; робота не оформлена, здана не вчасно чи відсутня.

0 балів – завдання відсутнє.

Критерії оцінки презентації:

5 балів (відмінно): у презентації відображено глибоке, чітке розуміння та усвідомлення матеріалу, аналітичний та творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю, логічністю та послідовністю.

4 бали (добре): у презентації містяться важливі твердження щодо проблемних питань, презентація має в основі декілька ключових положень, які не повністю розкривають її тематику; прослідковується певна логічна структура в розміщенні інформації; презентація починається із вступу, надає інформацію в певному порядку і завершується викладенням важливих наукових моментів та висновків; не повністю представлені інформаційні джерела або не всі правильно оформлені.

3 бали (задовільно): презентація сфокусована на темі, але поверхнево висвітлює її; естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення); важко вловити структуру подання інформації; немає посилань на використані джерела або не всі правильно оформлені.

2 бали (незадовільно): завдання виконане частково; презентація студента не містить відповідь на поставлене завдання, не є аргументованою; не містить посилань на джерела, що вивчаються; не містить аналізу відповідних теорій, концепцій, наукових течій, свідчить про наявність значних

	<p>прогалин у знаннях студента, викладена з порушенням логіки подання матеріалу, містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень.</p> <p>1 бал (незадовільно): завдання практично не виконано, презентація не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у студента, або їх безсистемність та поверховість, невміння сформулювати думку та викласти її, незнання основних положень навчальної дисципліни; наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми, презентація не оформлена, здана не вчасно чи відсутня.</p> <p>0 балів – завдання відсутнє.</p> <p>Критерії оцінки контрольної роботи:</p> <p>5 балів «відмінно» - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на контрольні запитання, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.</p> <p>4 бали «добре» - студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей на контрольні запитання, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>3 бали «задовільно» - студент загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час письмових відповідей на контрольні запитання, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>1-2 бали «незадовільно» - частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей на контрольні запитання, допускаючи при цьому суттєві помилки.</p> <p>0 балів - завдання відсутнє.</p>
Семінарські заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття арт-терапії в реабілітаційному процесі 2. Основні аспекти арт-терапії в роботі з дітьми 3. Методи арт-терапії в роботі з особливими дітьми 4. Арт-терапія в роботі з дітьми, які перебувають в складних життєвих ситуаціях. 5. Сімейна арт-терапія 6. Використання методів арт-терапії в роботі з сім'єю
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль у формі заліку здійснюється на основі оцінювання рівня досягнення програмних результатів студентами і зарахування всіх виконаних ними завдань. Для цього отримані</p>

бали сумуються, а їх кількість повинна бути не меншою, ніж 50 балів.

7. Політика курсу

Політика курсу «Дитяча та сімейна арт-терапія в реабілітаційному процесі» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань внаслідок серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, виконати самостійну, тестові завдання тощо). У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 50 балів, він буде спрямований на повторне вивчення навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

Базова

1. Копытин А.И., Свистовская Е.Е. Руководство по детско-подростковой и семейной арттерапии. СПб.: Речь, 2010. 256 с.
2. Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки ПРОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015.
3. Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014.
4. Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017.
5. Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017.
6. Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018.
7. Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В, 2018.
8. Копытин А.И. "Системная арт-терапия". СПб.: Питер, 2001.
9. Киселева М.В. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми. – СПб.: Речь, 2006. – 160 с.

Допоміжна:

1. Бернацька, О. Виховання самостійної особистості засобами філіо-арт-терапії. Психолог. Шкільний світ. 2010. № 16. С. 3–7.
2. Белогурова, М. Арт-терапевтичний супровід дошкільників. Психолог дошкілля. 2013. № 4. С. 1–16.
3. Ветко, Г. Арт-терапия в работе психолога детского лагеря отдыха. Психолог. 2014. № 7, спецвыпуск: Психолог у дитячому літньому оздоровчому таборі. С. 52–55.

4. Власюк, М. Арт-терапія : лікування мистецтвом. Відкритий урок: розробки, технології, досвід. 2008. № 7/8. С. 90.
5. Вознесенська, О. Арт-терапії сім'ї. Психолог. Шкільний світ. 2005. № 39. С. 9–14.
6. Вознесенська, О. Шляхом арт-терапії у пошуках натхнення. Психолог. 2011. № 17. С. 3–5.
7. Вознесенська, О. Арт-терапевтична майстерність : радість й розвиток для всієї сім'ї. Психолог. Шкільний світ. 2008. № 1. С. 24–26.
8. Волошина, М. Арт-терапія у роботі зі студентами в період адаптації до навчання. Психолог. Шкільний світ. 2013. № 13/14. С. 107–112.

Інформаційні ресурси

1. www.flogiston.ru/libraru
2. <http://azps.ru>
3. www.philosophy.ru/
4. www.psych.uw.edu.pl
5. www.psychologia

Викладач – Шкраб'юк Вероніка Степанівна